

הכנה לצפייה בתיאטרון המדיטק

מנהלים, רכזים ומורים יקרים,

לכל הילדים, ביקור בתיאטרון הוא חוויה רגשית, ייחודית ויוצאת דופן. דרך היצירה הם נכנסים לעולם חדש שיש לו שפה משלו ומרכיבים ייחודיים לו. מטרת "חוברת העשרה" היא להעשיר את חווית הצפייה בהצגת תיאטרון, להרחיב את עולמם של התלמידים ולעודד את מעורבותם.

בחוברת זו תמצאו חומר רקע, מכתבים מיוצרי ההצגה, דיון לאחר צפייה ופעילויות. כל אלה על מנת לעזור לילדים בהבנת המרכיבים, להעצים את החוויה התיאטרונית ולחדד את הביקורת שלהם כצופים.

יכולתו של הילד לנהל דיאלוג אחרי הצגה תלויה בין היתר בהכנה מוקדמת, בהבנת תהליכי היצירה, ובשיתוף הפעולה העצמאי שלו.

עצם הצפייה בהצגת תיאטרון היא התנסות בעלת ערך. אנו שואפים ליצור זיקה ממשית בין התלמיד לבין החומרים האמנותיים, התרבותיים והחינוכיים.

אנו מקווים כי תמצאו בפעילויות אלה שימוש מהנה ומרחיב דעת, ומזמינים אתכם לפנות אלינו בכל שאלה, בקשה או התייעצות לקראת הצפייה בהצגה.

מאחלים לכם פעילות מעשירה וצפייה מהנה!
תיאטרון המדיטק | מתחם המדיטק חולון

נשיקה מחזה מוסיקלי בכים ע"י שיריה של שלומית כהן אסיף

הצגה מוסיקלית על פי שיריה של שלומית כהן אסיף
מחזה מאת: יערה רשף נהור ובבימויה

שלומית כהן אסיף – הינה משוררת וסופרת ילדים ידועה ואהובה, אשר כתבה למעלה מ-60 ספרי שירה וסיפורת. רבים משיריה וסיפוריה הולחנו ועובדו להצגות תאטרון. שיריה וסיפוריה נלמדים בבתי ספר כחלק מתכנית הלימודים של משרד החינוך. שיריה מאופיינים בחריזה, דמיון, הומור ורגש, ונוגעים בנושאים רבים המעסיקים ילדים: חברות, אהבה, ריבים, פוסים, יצורים דמיוניים, פחדים, ועוד. שיריה היוו בסיס והשראה להצגה זו אשר נכתבה על ידי המחזאית והבימאית יערה רשף נהור. השירים הולחנו על ידי המוזיקאי והיוצר דידי שחר, ומבוצעים בשירה חיה על ידי השחקנים.

ההצגה "נשיקה בכים" מספרת על ארבעה ילדים: יונתן, רות, גולי ויואב, הגרים בשכונת והחברים הכי טובים. בחופש הגדול לפני עלייתם לכיתה א', הארבעה חוששים שמא ילמדו בכיתות שונות וחברתם תתפרק. הם נשבעים שתמיד יישארו "חבורה" ושלעולם לא ייפרדו. יום אחד מקבלים הילדים בשורה, שרות חברתם עוברת לגור באמריקה. הארבעה מחליטים לעשות הכול על מנת לא להיפרד, ונסחפים יחד להרפתקה מסעירה. אט-אט הם לומדים להשלים עם הפרידה, ומגלים את ערך החברות והיכולת שלהם להתמודד עם שינויים.

מכתב לילדים העומדים לצפות בהצגה

שלום לכם,

עד גיל שבע גרתי במקום קטן מאוד. במקום בו גרתי, גרו רק כמה עשרות משפחות. (עשרות נשמע אולי הרבה, אך למעשה מדובר בכמות משפחות הזוהה, לכמות משפחות בשני בניינים גבוהים בעיר). בכל אופן, במקום הזה לא היו בניינים, וגם לא כבישים, אלה בתים קטנים, ביניהם מרשאות, שבילים ועצים. כשתצפו בהצגה תגלו שהבמה דומה מאוד לתיאור הזה. לידי גר ילד אחד, בן גילי, שהיה החבר הכי טוב שלי. לידו גרו שני אחים, תאומים. גם הם

היו חברים שלי. ארבעתנו הקמנו חבורה סודית. יצרנו מחנה על עץ, דגל וסיסמא, וכל יום היינו מבליים יחד במשחקי דמיון והרפתקאות. אבל אז, בחופש הגדול של גיל שבע, בין כיתה א' לכיתה ב', עברתי עם משפחתי למקום אחר. נאלצתי להיפרד מחבריי הטובים ולהישאר עם זיכרונות נעימים והמון געגועים. חשבתי לעצמי, לעולם לא אמצא חברים כאלה במקום החדש, ובטוח לא תהיה לי חבורה סודית כזאת. חששתי, לא ידעתי למה לצפות. הייתי מוכרחה למצוא בתוכי את הכוחות על מנת להתגבר על הפחד. (עכשיו אגלה לכם סוד – גם מבוגרים חוששים לפעמים משינויים והתחלות חדשות, באמת!) גם גיבורי ההצגה – יונתן, רות, יואב וגולי, נאלצים להתמודד עם פרידה מחברה. דרך הפרידה הם מגלים את האומץ שבתוכם, ומבינים מהי חברות אמת. לומדים להתמודד עם השינויים בחייהם ומבינים כיצד עדיף להיפרד. אני מאחלת לכם שכשתצפו בהצגה, תתרגשו ותזדהו עם דמויות המחזה, תמצאו בהן את עצמכם ותגלו את כוח האהבה שבתוכם.

שלכם,
יערה רשף נהור
בימאית ומחזאית ההצגה.

פעילות טרום צפייה

ההצגה משלבת שירים בנושאים שונים, חלקם מצחיקים, מרגשים ולפעמים גם מפחידים. אנו ממליצים להאזין יחד עם התלמידים לשירים, ולקרוא את מילותיהם. בעת הצפייה בהצגה, התלמידים יזהו את השירים על הבמה, ויגלו מעורבות גבוהה יותר.

חברות

הנושא המרכזי בהצגה הוא חברות. החברות היא יקרת ערך, לגדולים ולקטנים כאחד. אך כמו בהצגה, גם בחיים, חברות לפעמים עומדת במבחן. היא לא תאבד לנו, אם נדע לשמור ולחזק אותה. שני השירים הבאים עוסקים בנושא זה.

קו ארוך
אני מצייר קו ארוך
שמתחיל בבוקר
ונגמר בצהריים
קו שמתחיל באדמה
ונגמר בשמיים.

אני מצייר קו ארוך
שמתחיל בחוץ
ונגמר בבית.
קו שמתחיל בחורף
ונגמר בקיץ.

אני מצייר קו ארוך
שמתחיל בשלולית
ונגמר בים.
קו שמתחיל פה
ונגמר אי שם.

בסוף אני מצייר
קו שמחבר,
את הלב שלי
עם לב של חבר.

דיון בעקבות השיר:

- עודדו את הילדים לשתף ולהציע רעיונות שונים ומגוונים:
1. מה לדעתכם הכוונה במשפט "קו שמחבר את הלב שלי עם לב של חבר?"
  2. האם זהו קו דמיוני? ממה לדעתכם הוא עשוי? ולמה הוא משמש?
  3. האם גם לכם יש קו שמחבר בין הלב שלכם עם לב של חבר?

פעילות חברתית- חווייתית בעקבות השיר:

"רשת חברתית" – משך הפעילות: 20 דקות, ציוד: חבילת חוט צמר או חוט שמשון.
עמדו במעגל, המורה/גננת אוחזת אחזת בקצה החוט של חבילת הצמר. היא בוחרת ילד/ה מהמעגל ואומרת דבר שהיא מעריכה באופיו, או בהתנהגותו, מחמיאה לו. למשל: "עזרת לי לאסוף את הצעצועים בחצר", "יש לך חיוך נעים", "חלקת איתי את הטושים שלך", "אני אוהבת את החולצה שאתה לובש היום". היא מעבירה לו את חבילת הצמר, כך שהחוט נמתח ביניהם. עכשיו תור הילד/ה האוחז/ת בחבילת הצמר, לבחור ילד/ה, לומר דבר שהוא מעריך בו ולהעביר לו את חבילת הצמר. הילדים מעבירים מאחד לשני את חוט הצמר וחולקים הערכה זה לזה. ממשיכים להחזיק את החוט עד סוף הפעילות, כך שנוצרת רשת חוטים המחברת בין כל הילדים. בסיום הסבב הזה. מחזירים את חבילת הצמר לילד/ה שהעביר לנו, ומפרקים את רשת החוטים בסדר הפוך, מהסוף להתחלה.

סודות ודברים
הלב שלי יודע
סודות ודברים:
אתה ואני
תמיד נהיה חברים.

בוא נחפור גומה
נשתול את המילה "חבר"
נחכה לראות
מה יצמח פה בחצר.

בוא נשמור פתק בלב
שלא לשכוח
מדי פעם להציץ
מדי פעם לפתוח.

דיון בעקבות השיר:

1. אלו דברים עושים יחדיו שני החברים בשיר?
2. ספרו אלו דברים אתם אוהבים לעשות יחד עם חברכם?

פעילות חברתית - חווייתית בעקבות השיר:

"פתק חברות" – משך הפעילות 10 דקות, ציוד: רבעי עמוד A4, עפרונות וטושים.
מתחלקים לזוגות, כל זוג מקבל רבע עמוד A4, עליו הוא כותב את המילה - חבר, מקשטים וצובעים באופן חופשי. לאחר מכן, יוצאים עם הפתקים לחצר הגן/בית הספר. כל זוג בוחר "מקום סודי" ומחביא בו את פתק החברות. אפשר לקפל את הפתק ולטמון אותו בארגז החול, להחביא תחת עציץ, להדביק על ענף, לתחוב בגדר או בתוך בקבוק. למחרת יוכלו התלמידים לחפש את הפתק שהטמינו. אפשר לחזור על הפעילות ולהכין "פתקי חברות" נוספים עם חברים אחרים.

פעילות לאחר צפייה

רגשות ודמיון – הילדים בהצגה חווים חוויות רגשיות מטלטלות. כך למשל, כאשר רות מבשרת לחבריה שהיא עוברת לגור באמריקה. על מנת להתמודד עם רגשותיהם, הם מדמיינים שהיא נסיעה והם לוחמים אמיצים שצריכים להציל אותה. הם יוצרים אנייה ומפליגים בדמיונם למקום מסתור.

אנייה בלב
בתוך הלב שלי יש אנייה
מפליגה לארץ אחרת.
בתוך הלב שלי יש אנייה
מפליגה רחוק וחוזרת.

בתוך הלב שלי יש אנייה
מפליגה מעל הים
קרוב לשמיים
מפליגה בים בלי מים.

האנייה שלי עולה ויורדת
כשאני חולם
היא מתנדנדת
כשאני מתעורר
היא עומדת.

האנייה שלי נודדת
עם שיר תפילה
מחפשת אי קטן
שאיש עוד לא גילה.

דיון בעקבות השיר:

1. מדוע לדעתכם יצרו הילדים בהצגה אנייה?
2. ממה יצרו הילדים את האנייה בהצגה?
3. לו הייתה לכם אנייה קסומה, היכולה להפליג לאן שתרצו, ולחזור מתי שתרצו, לאן הייתם מפליגים?

פעילות חברתית- חווייתית בעקבות השיר:

"יוצרים אנייה" – משך הפעילות 30 דקות, ציוד: בדים, גרוטאות, קרטונים, גלילי נייר טואלט. מתחלקים לרביעיות. בשלב הראשון – כל רביעייה מתכננת את האנייה שלה. זאת יכולה להיות אנייה מציאותית או אנייה דמיונית. עודדו את התלמידים להמציא תכונות מיוחדות לאנייה. פרטו אלו דברים יש באנייה: משקפת, משוטים, הגה, מצפן, מלכודת לשודדי ים, מפרש שמיט את האנייה לשמיים, או כל דבר אחר שעולה בדמיונם. בשלב השני – כל קבוצה יוצרת את האנייה שלה. ניתן להיעזר בכיסאות ושולחנות, בדים, גרוטאות, ארגזי קרטון, גלילי נייר וחפצים שונים. אפשרו לתלמידים לשחק באופן חופשי

באנייה שיצרו. בשלב השלישי- כל קבוצה מציגה את האנייה שיצרה, מדגימה כיצד היא פועלת ואלו תכונות מיוחדות יש לה.

צורות של לב

ללב שלי צורות אינסוף.
כשאני כועס- הלב שלי אגרוף.
כשאני חולם- הלב שלי הוא עפיפון,
כשאני פוחד- הלב שלי הוא שעון.
כשאני רעב- הלב שלי הוא לחמניה,
כשאני צמא- הלב שלי הוא מימיה.
הלב שלי יכול להיות כדור
משלוש ואפילו קוביה.

ואני לא יודע
ואני חושב:
כשאני ממש אוהב
איזה צורה יש ללב!?

דיון ויצירה בעקבות השיר:

1. איזה צורה לדעתכם יש ללב שלכם, כאשר אתם כועסים, פוחדים, חולמים, צמאים או רעבים?
2. המציאו צורות נוספות ללב, כאשר אתם אוהבים, מתרגשים, עייפים, עצובים או מתביישים.
3. ציירו איזה צורה יש ללב שלכם ברגע זה, לפי מה שאתם מרגישים עכשיו.

פרידה

נושא נוסף העולה בהצגה, הוא פרידה. בהצגה, יונתן מתקשה לקבל את המעבר של רות, חברתו הטובה, לאמריקה. הוא מנסה ביחד עם השאר, למנוע מההורים של רות לעזוב, באמצעות תחבולות שונות. לבסוף, הוא לומד להשלים עם הפרידה ומבין שעדיף להיפרד בפיוס ולא בכעס.

נשיקה בכיס
קח את הנשיקה
שמור אותה בכיס.

אם תלך לאיבוד
אם מישהו ירבוץ
אם משהו יכעיס
יש לך נשיקה בכיס.

אם תהיה עצוב
אם דמעה של גשם
תרקוד לך על ריס
יש לך נשיקה בכיס.

דיון ויצירה בעקבות השיר:

1. מה נותנים זה לזו יונתן ורות כמתנות פרידה בסוף ההצגה?
2. מה מעודד אתכם כאשר אתם פגועים או כועסים?
3. גזרו את הנשיקה, הכיסים ומילות השיר בדף המצורף. צבעו וקשטו אותם כרצונכם. מרחו דבק בקצוות הכיסים, בקצה התחתון ובצדדים. הדביקו את שני חלקי הכיס זה לזה, והשאירו פתח בחלק העליון. הכניסו את הנשיקה ומילות השיר לכיס, ותנו אותו במתנה לאדם קרוב ללבכם: אמא, אבא, סבתא, אח, אחות, חבר או חברה.

נשיקה בכיס

קח את הנשיקה
שמר אותה בכיס.

אם תלך לאבוד
אם מישהו ירביץ
אם משהו יכעיס
יש לך נשיקה בכיס.

אם תהיה עצוב
אם דמעה של גשם
תרקד לך על ריס
יש לך נשיקה בכיס.

